

Consell General de les Valls

Acta Núm. 17/1990

Sessió Ordinària del dia 24 d'octubre de 1990.

El dia 24 d'octubre de 1990, dimecres, es reuneix a Casa de la Vall el M.I. Consell General de les Valls, degudament convocat, per tal de celebrar Sessió Ordinària, d'acord amb l'ordre del dia següent:

- 1. Reclamació presentada pels MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet, Enric Pujal Areny i Joan Jordi Areny contra el Projecte d'Acta Núm. 10/1990.**
- 2. Reclamació presentada pel M.I. Sr. Ramon Canut Bové contra el Projecte d'Acta Núm. 9/1990.**
- 3. Proposta de resolució del recurs interposat pel Sr. Albert Gelabert Grau, per mitjà de la sol·licitud Núm. 51.298, contra arrestos de l'Hble. Comú de La Massana.**
- 4. Proposta d'informe a les MM.II. Delegacions Permanents sobre el recurs interposat pel M.I. Sr. Jordi Font Cabanes contra un acord del M.I. Consell General del 6 de febrer de 1990, relatiu a la representació de la Parròquia de Canillo a la Comissió Permanent del M.I. Consell General.**
- 5. Proposta de creació d'una Comissió d'Enquesta sobre la situació actual i funcionament del Centre Hospitalari Andorrà.**
- 6. Resposta oral del M.I. Govern a les quatre preguntes formulades pels MM.II. Srs. Jordi Font Cabanes, Enric Pujal Areny i Josep Cases Baró, per cartes de data 1 d'octubre de 1990, trameses per carta el 3 d'octubre de 1990 (Reg. Núm. 414-A).**
- 7. Proposta de nomenament dels representants del M.I. Consell General en la Junta de Govern de l'O.R.T.A.**
- 8. Proposta d'encarregar a la Comissió Permanent la revisió del Reglament del M.I. Consell General amb presentació, si escau, de la corresponent Proposició de modificació.**

Sota la presidència dels MM.II. Srs. Josep Mª Beal Benedico i Josep Casal Puigcernal, Síndic General i Sub-Síndic General, respectivament, assisteixen els membres següents:

Per Canillo	Els MM.II. Srs. Climent Palmitjavila Torres, Antoni Casal Mandicó, Jordi Font Cabanes i Miquel Casal Casal.
Per Encamp	Els MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet, Isidre Torres Pons i Enric Pujal Areny.
Per Ordino	Els MM.II. Srs. Joan Naudi Ambatlle, Enric Dolsa Font i Joan Martínez Benazet.
Per La Massana	Els MM.II. Srs. Francesc Grau Esplandiu, Josep Garrallà Rossell, Josep M ^a Rossell Pons i Xavier Montané Esplandiu.
Per Andorra la Vella	Els MM.II. Srs. Jordi Farràs Forné, Antoni Armengol Vila i Robert Cassany Vila.
Per Sant Julià de Lòria	Els MM.II. Srs. Joan Jordi Areny, Josep Cases Baró i Albert Pintat Santolària.
Per Escaldes-Engordany	Els MM.II. Srs. Miquel Aleix Areny, Marcel·lí Albós Riba, Ramon Canut Bové i Xavier Espot Miró.

Els MM.II. Srs. Jordi Mas Torres de la Parròquia d'Encamp, Josep Mª Armengol Adellach de la d'Ordino, Josep Anton Ribes Roca de la d'Andorra la Vella, i Joan Obiols Camillo de la de Sant Julià de Lòria, han excusat la seva absència.

Assisteix també el M.I. Sr. Oscar Ribas Reig, Cap de Govern, acompanyat dels MM.II. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, Guillem Benazet Riba, Joan Santamaria Tarré, Candid Naudi Mora, Antoni Armengol Aleix i Ladislau Baró Solà, Consellers Executius.

Després de l'oració, el M.I. Sr. Síndic General declara oberta la sessió i efectua la comprovació dels membres assistents a la reunió. Són les quatre de la tarda.

El M.I. Sr. Roc Rossell dona la benvinguda al M.I. Sr. Síndic General en nom dels Consellers Generals de la minoria, tot desitjant que la seva presència subsani les deficiències constatades fins ara.

El M.I. Sr. Síndic General manifesta que volia dir unes paraules després de la lectura de l'ordre del dia, però que ja ho farà ara. Diu que discrepa del M.I. Sr. Roc Rossell quant a les deficiències, per considerar que la labor feta fins ara ha estat positiva i pensa seguir-la. Agraeix al Consell General la tolerància demostrada durant la seva absència així com l'esforç realitzat i el treball dut a terme, amb especial menció envers el M.I. Sr. Sub-Síndic General. Agraeix també les paraules de benvinguda del M.I. Sr. Roc Rossell Dolcet.

Seguidament, es dona lectura a l'ordre del dia.

El M.I. Sr. Josep Cases demana que s'inclogui en l'ordre del dia un punt consistint en l'informe del viatge fet a París pel M.I. Sr. Roc Rossell i ell mateix, per entrevistar-se amb els Serveis del Sr. Copríncep.

No formulant-se cap observació el M.I. Sr. Síndic General declara **aprovada per assentiment** la inclusió d'aquest punt en l'ordre del dia.

- Procés Constituent.

A continuació, el M.I. Sr. Síndic General proposa informar, abans de començar a tractar els punts de l'ordre del dia, de les darreres novetats en relació amb aquest procés. En no formular-se cap observació, procedeix a explicar que el passat dia 17 d'octubre de 1990 va rebre primer la visita del M.I. Sr. Delegat Permanent de S.E. el Copríncep Episcopal i després la del M.I. Sr. Veguer de S.E. el Copríncep Francès, els quals li varen lliurar sengles comunicacions del tenor literal següent:

“La Seu d'Urgell, 15 d'octubre del 1990.

M.I. Sr. Josep Mª Beal i Benedico
Síndic General de les Valls
Andorra la Vella.

Molt Il.lustre Senyor:

Amb data de 20 de juliol de l'any que som, aqueixa M.I. Sindicatura em va trametre una lletra adreçada a S.E. el Copríncep Episcopal sobre l'obertura del procés constituent i em sol.licità que fes les gestions necessàries, per a que una Comissió del M.I. Consell General de les Valls pogués ésser rebuda per l'Excm. Senyor Copríncep.

Vaig acomplir gustosament el desig d'aqueixa M.I. Sindicatura fent arribar promptament a mans de S.E. el Copríncep Episcopal la lletra que li adreçàreu el 16 de juliol de 1990.

L'Excm. Senyor Copríncep hauria volgut rebre tot seguit aqueixa M.I. Sindicatura; però va entendre que calia esperar per a donar lloc a un intercanvi de parers entre les Autoritats d'ambdós Coprínceps, així com a la formulació de propostes comunes d'actuació, que jo mateix els he fet.

Això no obstant, donada la transcendència d'aquest assumpte per al futur del País, S.E. el Copríncep Episcopal desitja tractar personalment amb els representants del M.I. Consell General sobre el tema de la futura constitució per a Andorra, que Ell auspicia, com és sobradament conegut.

Amb aquest fi, l'Excm. Senyor Copríncep m'ha encarregat de manifestar a V.M.I.S. la seva voluntat de rebre la representació del M.I. Consell General de les Valls. Resto a la disposició de V.M.I.S. per a concertar les dates i tots els aspectes concrets de l'audiència al.ludida.

Rebeu, Molt Il.lustre Senyor, l'expressió renovada dels meus millors sentiments.

Nemesi Marquès.”

“Paris, le 2 octobre 1990.

Monsieur Josep Maria Beal
Syndic Général des Vallées d'Andorre

Monsieur le Syndic Général,

Je vous remercie de votre lettre du 16 juillet dernier qui a retenu toute mon attention. Le souci du Conseil Général des Vallées d'adapter les institutions de la Principauté d'Andorre aux nouvelles exigences économiques, sociales et administratives qui fondent son avenir, dans le respect de son identité, rejoint ma volonté de répondre aux aspirations légitimes de la population andorrane. Je l'avais clairement indiqué au Syndic Général, au Chef du Gouvernement et aux élus andorrans lors de la dernière cérémonie de la remise de la Questia à l'Elysée le 17 novembre 1989.

Afin de répondre à votre souhait d'engager les travaux de rédaction d'une constitution écrite et de déterminer la procédure à suivre, il est nécessaire que les Co-Princes aient une position commune et concertée.

C'est la raison pour laquelle je saisis, dès maintenant, le Co-Prince Episcopal, pour lui demander de prendre en considération les orientations de principe ainsi définies, et de me faire part de son point de vue concernant les modalités de mise en place et de fonctionnement de la commission tripartite qui pourrait être chargée de la rédaction d'une constitution.

Je veillerai, bien entendu, à associer le plus étroitement possible les représentants élus de la Principauté à l'ensemble de ces discussions préparatoires.

Je vous prie d'agréer, Monsieur le Syndic Général, l'expression de ma haute considération et de mes fidèles sentiments.

François Mitterrand.”

Segueix explicant que, en ambdues entrevistes, va quedar evidenciat l'interès de les dues parts per tirar endavant el procés constituent dins dels millors terminis.

El M.I. Sr. Roc Rossell manifesta que li sorprèn que les dues cartes de resposta hagin arribat el mateix dia i que constata que el contingut de les mateixes és diferent. Demana si es pot llegir la carta de petició que va fer el Consell General.

El M.I. Sr. Síndic General respon que no hi cap inconvenient i que s'anirà a buscar a l'arxiu i es llegirà posteriorment, encetant-se mentrestant l'examen dels punts de l'ordre del dia.

1. Reclamació presentada pels MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet, Enric Pujal Areny i Joan Jordi Areny contra el Projecte d'Acta Núm. 10/1990.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a la carta dels MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet, Enric Pujal Areny i Joan Jordi Areny, formulant reclamació contra el Projecte d'Acta Núm. 10/1990, la qual és del tenor literal següent:

“Els sotassignats, Consellers Generals, de conformitat amb l'article 46.2 del vigent Reglament del M.I. Consell General de 24 de juliol de 1984, acudim davant aquesta M.I. Sindicatura, i, amb tot el respecte,

Exposem:

Que, havent rebut el projecte d'Acta Núm. 10/1990, corresponent a la continuació de la sessió tradicional de Sancogesma del dia primer de juny de 1990, formulem la present reclamació escrita, en base a les següents consideracions:

1ª. Com consta en el projecte, l'assistència dels MM.II. Consellers Generals, no arribà al mínim de 19 requerit pel Reglament per tal de que la M.I. Assemblea quedés regularment constituïda. El procedent doncs, hauria estat, com proposava el M.I. Sr. Sub-Síndic General, de suspendre sense més la sessió, cosa que queda reflexada en el projecte d'Acta, pàgina 2ª, paràgraf segon quan diu textualment: **“El M.I. Sr. Sub-Síndic General, declara oberta la sessió, (...), i en conseqüència, sembla procedent de suspendre la sessió.”** Evidentment, el M.I. Sr. Sub-Síndic, com a garant i President de l'Assemblea, tenia tota la raó en les seves manifestacions. Però, llastimosament, els fets no es desenvoluparen com la Presidència indicava. Es produïren intervencions diverses, constàncies en Acta, etc. Fets, tots fora de lloc i improcedents.

2ª. Diem que foren fets fora de lloc i improcedents, doncs, el M.I. Consell General, no estava constituït. I, no trobant-se constituït regularment, per manca de “quòrum”, no hi havia lloc a debats ni a constàncies. L'argument de que únicament no es podien prendre acords, és del tot insostenible, doncs, si la Cambra està constituïda es poden prendre acords, es poden efectuar debats, etc., però, al no ésser constituïda, la Cambra, com a **Òrgan Col·legiat**, no té personalitat i, al límit, no existeix per manca de quòrum.

La interpretació que es va voler donar al Reglament, és del tot contrària al sentit, esperit i lletra del Reglament, i, ensems, va contra tota norma de Dret, contra tota Jurisprudència en Dret comparat, i contra el més elemental principi de legalitat i de subjecció al Dret que sobretot el M.I. Consell General, ha de respectar.

3ª. Sense fer cap comentari sobre les constàncies en Acta, car, al nostre entendre no existeixen per ésser improcedents, volem manifestar que aquelles actituds dels que es diuen “Nova Majoria”, no tenen res de democràtiques, doncs, es varen permetre acusar els Consellers que no estaven presents i no podien replicar ni defensar la seva posició per no trobar-se presents en el seu escó.

4ª. Com sigui que, malgrat la posició del M.I. Sr. Sub-Síndic, es produí debat i constàncies en Acta, la nostra reclamació, es concreta en el següent punt: Que sigui anul·lat el projecte d'Acta d'aquella sessió, a comptar del segon paràgraf de la pàgina segona, que comença dient: **“El M.I. Sr. Sub-Síndic General”**, i acaba dient **“la els hi cedeix.”**

Caldrà doncs, refer l'acabament de l'Acta de la forma més adient.

Per tot el qual, a la M.I. Sindicatura, atentament,

Demanem:

Que vulgui rebre la present reclamació, formulada en temps i forma legals, i, d'acord amb el Reglament vigent, vulgui sotmetre-la al ple del M.I. Consell General en la pròxima sessió, per tal de que sigui anul.lada la part del projecte d'Acta, en els termes abans indicats.

Déu us guardi molts anys.”

Seguidament, el M.I. Sr. Síndic General demana l'opinió dels presents al respecte d'aquesta reclamació, tot dient que considera que no és un cas habitual, ja que el que aquí es demana és l'anul.lació d'una part de l'acta i, al seu entendre, donat que la sessió va tenir lloc, l'acta ha de reflectir tot el que allí es va dir.

El M.I. Sr. Albert Pintat diu que la seva reclamació s'ha d'entendre dins del marc del vigent Reglament del Consell General i creu que va lligada amb el darrer punt de l'ordre del dia, referent a la modificació d'aquest reglament. Considera que aquest reglament està inadaptat a la situació actual i que ara es disposa de l'ocasió per modernitzar-lo. Afegeix que els articles que afecten la qüestió de la seva reclamació estan inspirats en el principi de la federació de Parròquies i que, tot i que no necessàriament els comparteixen, s'han d'aplicar, motiu pel qual el Consell no hauria estat regularment constituït en aquella data, per manca alguna Parròquia. Demana que s'aprovi la seva reclamació o que es faci fer un dictamen per part d'un professional de nivell, en vistes a modificar el reglament, i que permeti reflexionar abans de votar.

El M.I. Sr. Josep Cases comparteix el parer del M.I. Sr. Albert Pintat i demana si s'ha elaborat algun informe jurídic sobre el fet que va provocar la reclamació.

El M.I. Sr. Síndic General respon que no s'ha fet cap informe jurídic.

El M.I. Sr. Francesc Grau diu que, sense entrar en el fons de la qüestió, potser valdria la pena reflexionar sobre el fet de que en aquella sessió es varen produir problemes i tensions però després es va arribar a un acord unànime. Creu que a la vista d'aquest resultat positiu, els signataris potser podrien retirar la reclamació i es podria prendre l'acord de revisar el reglament.

El M.I. Sr. Miquel Aleix recorda que el reglament actual tan sols prohibeix prendre acords si no hi ha dinou Consellers presents, i això fou el que va succeir aquell dia i reflecteix l'acta, ja que no es va prendre cap acord. Diu que l'acta ha de recollir el que es va dir i va succeir i que, anul.lar la constància, seria amputar la voluntat dels Consellers que foren presents i es varen manifestar.

El M.I. Sr. Albert Pintat repeteix que el reglament no està adaptat a la situació actual i demana novament que es faci un dictamen sobre la reclamació abans de pronunciar-se la Cambra.

El M.I. Sr. Josep Cases considera que aquell dia el Consell no estava constituït i afegeix que ell estaria disposat a retirar la reclamació sempre i quan s'anul.li també aquella sessió i que facin constar avui el que vulguin.

El M.I. Sr. Síndic General creu que el que ara proposa el M.I. Sr. Josep Cases és diferent del que es plantejava fins ara, per entendre que, si es considera que el Consell no es va constituir aquell dia, és una interpretació que porta a que no hi pugui haver acta, cosa que veu difícil d'interpretar a partir del moment en què hi ha una reclamació que demana que s'anul·li una part de l'acta.

El M.I. Sr. Roc Rossell considera que s'està fent interpretacions interessades del reglament i manifesta el seu acord amb les observacions fetes pel M.I. Sr. Albert Pintat. Diu que no està disposat a retirar la reclamació i demana que es faci un informe jurídic per part d'una persona externa o bé que la Sindicatura agafi la responsabilitat d'interpretar el reglament en aquesta llacuna.

El M.I. Sr. Jordi Farràs diu que la majoria ja es va pronunciar en el seu dia i, dins de l'actuació d'una Cambra democràtica, va prendre una decisió que segueix l'esperit i la lletra del reglament. Considera que tot reglament és millorable i que per això s'ha inclòs un punt en l'ordre del dia en aquest sentit.

El M.I. Sr. Síndic General no creu que hi hagi una llacuna sinó, en tot cas, un problema d'interpretació. Diu que el reglament parla de no prendre acords, cosa que deixa oberta la possibilitat de constituir-se i de fer les manifestacions que es considerin oportunes, sempre i quan no siguin acords, i afegeix que l'acta ha de reflectir el que va succeir. Diu també que la seva interpretació personal és que en aquest cas s'ha respectat el reglament i l'acta reflexa el que va passar, des de que es va obrir fins que es va tancar, cosa que no prejutja sobre la necessitat que pugui haver-hi de revisar el reglament, que es tractarà en el seu moment.

El M.I. Sr. Joan Jordi manifesta que, atès que no prospera la proposta de fer fer un dictamen per persona neutral, acataran la decisió del Consell General però que es faran assessorar prop de juristes competents.

El M.I. Sr. Roc Rossell diu que respecta la postura del M.I. Sr. Síndic General, però manifesta el seu desacord per la intransigència de la majoria de la Cambra, per considerar que no es demana res d'excepcional sinó solament l'elaboració d'un informe objectiu per determinar si el Consell General podia constituir-se o no.

El M.I. Sr. Francesc Grau es manifesta partidari de la federació de Parròquies i considera que si en manca una, no s'ha de poder celebrar sessió, però afegeix que, al revisar el reglament s'haurà de preveure que la no assistència no pugui convertir-se en un mecanisme de bloqueig permanent.

El M.I. Sr. Síndic General diu que el fet que ara s'obri la sessió i després es passi llista dóna la possibilitat de que el Consell es constitueixi ja que, si no es pogués constituir, primer es passaria llista i, si no hi hagués suficients Consellers ja no s'obriria la sessió. Afegeix, que una cosa és que en determinades circumstàncies el Consell General no pugui prendre acords i altra ben diferent és que els presents en una sessió oberta, no puguin fer consideracions i, en aquest cas, l'acta els ha de reflectir.

El M.I. Sr. Jordi Farràs manifesta que coincideix amb l'apreciació del tema feta pel M.I. Sr. Síndic General i recorda que en la reunió anterior del Consell, després d'aixecar-se el darrer Conseller General de Sant Julià de Lòria que va marxar i abans de suspendre's la sessió, encara va haver-hi una bona part de debat, debat que consta a l'acta i sobre el qual els reclamants no han fet cap oposició, cosa que li sembla que no lliga amb la seva postura perquè, si com

diuen ells s'havia de suspendre immediatament, llavors no hauria de constar res a l'acta des del moment en que marxen els darrers.

El M.I. Sr. Miquel Aleix demana que es procedeixi a donar lectura a l'Article 53.1 i 53.2 del Reglament i que a continuació es voti.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a aquests textos.

El M.I. Sr. Enric Pujal es referma en l'esperit de la reclamació i es manifesta disconforme amb l'exposat fet pel M.I. Sr. Síndic General. Diu que en aquella sessió, el M.I. Sr. Sub-Síndic General, al veure que no estava vàlidament constituïda va dir que semblava procedent suspendre la sessió, i no entén com Consellers podien demanar la paraula amb posterioritat a aquesta manifestació i que el Sub-Síndic General els la concedís. Repeteix que el que procedia era suspendre la sessió.

El M.I. Sr. Síndic General diu que el fet de que la sessió es pogués suspendre significa que estava oberta i, si estava oberta, es podia fer comentaris, sempre que no fossin acords, i fer constàncies en acta.

El M.I. Sr. Enric Pujal manifesta que l'encapçalament de l'acta el considera correcte però repeteix que al no quedar suficients Consellers Generals en la Sala, era procedent suspendre la sessió sense més i tornar a convocar una continuació.

El M.I. Sr. Roc Rossell diu que no li convenç l'explicació del M.I. Sr. Síndic General i fa una similitud amb el procediment de constitució de les societats mercantils. Replica al M.I. Sr. Jordi Farràs dient que la situació de les dues sessions era diferent i per això no han reclamat aquella acta.

El M.I. Sr. Jordi Farràs manifesta que no comparteix el criteri del M.I. Sr. Roc Rossell de comparar amb el funcionament de les societats anònimes, i afegeix que en la primera sessió era el supòsit de l'Art. 53.1, ja que va quedar una Parròquia sense representació.

El M.I. Sr. Ramon Canut considera que per a poder procedir a comptar els Consellers Generals presents és necessari que la sessió estigui oberta, i així es va fer i, al veure que no eren suficients per prendre acords, es va fer solament constàncies.

El M.I. Sr. Síndic General proposa que el Consell General es manifesti sobre la reclamació, afegint que no té cap inconvenient en que, si els signataris ho desitgen, es faci un dictamen que es podrà tenir en compte per la revisió del reglament. A continuació formula la pregunta de si s'accepta o no la modificació de l'acta.

Voten que no accepten la modificació de l'acta els MM.II. Srs. Climent Palmitjavila, Antoni Casal, Joan Naudi, Enric Dolsa, Joan Martínez, Francesc Grau, Josep Mª Rossell, Xavier Montané, Jordi Farràs, Antoni Armengol, Robert Cassany, Miquel Aleix, Marcel.lí Albós, Ramon Canut i Xavier Espot.

Voten que accepten la modificació de l'acta els MM.II. Srs. Jordi Font, Roc Rossell, Isidre Torres, Enric Pujal, Josep Garrallà, Joan Jordi, Josep Cases i Albert Pintat.

El M.I. Sr. Miquel Casal s'absté.

El resultat de la votació és de quinze vots en contra de la modificació, vuit vots favorables a la modificació i una abstenció.

En conseqüència, el M.I. Sr. Síndic General declara que **no s'accepta, per majoria**, la reclamació presentada pels MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet, Enric Pujal Areny i Joan Jordi Areny a l'Acta Núm. 10/1990.

2. Reclamació presentada pel M.I. Sr. Ramon Canut Bové contra el Projecte d'Acta Núm. 9/1990.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a la carta del M.I. Sr. Ramon Canut formulant reclamació contra el Projecte d'Acta Núm. 9/1990, la qual és del tenor literal següent:

“El M.I. Sr. Ramon Canut manifesta que la metodologia de l'actual majoria parlamentària és senzilla, respectuosa, oberta al diàleg i vol el consens, i ho fa des de la responsabilitat. Diu que es va oferir la concertació en una reunió de la Comissió Permanent i, tal i com ha explicat el M.I. Sr. Miquel Aleix, la resposta de la minoria va ésser plantejar un Consell Extraordinari per parlar de la reforma i dels drets de l'home. Afegeix que aquesta majoria continua, al seu entendre, amb l'esperit de diàleg i concertació, però de responsabilitat. Manifesta que l'exposició de motius que ha presentat el M.I. Sr. Climent Palmitjavila no és una proposta d'acord, sinó senzillament una exposició de motius al final de la qual s'assenyala que, quan s'obri el torn de propostes d'acord, vindrà seguida d'una proposta d'acord. Diu que tampoc és una censura a l'actuació de legislatures anteriors, sinó simplement una constatació de la dificultat de la reforma evolutiva, tal i com ha estat explicada anteriorment pel M.I. Sr. Cap de Govern, explicació que subscriu totalment, i que representa un canvi de metodologia.

Afegeix que l'esperit de l'acord unànim del M.I. Consell General de 20 de març de 1989, al qual feien referència alguns MM.II. Srs. Consellers Generals és també un bon esperit, perquè vol anar endavant amb la reforma, però no és pel mateix camí. Recorda l'esperit del 20 de març llegint, en la plana tres, que “el M.I. Consell General referma la seva voluntat d'esgotar el procés de reforma institucional, d'acord amb l'esperit de la lletra del Decret de 15 de gener de 1981”, i considera que aquest ja no és el camí que ara la majoria proposa. Diu que l'esperit del Decret de 15 de gener de 1981 és un atorgament dels Prínceps al Poble, i ara no es tracta d'això, ja que, tal i com s'ha explicat abans, la metodologia nova és diferent, doncs es vol participar, en taula tripartida, des de la responsabilitat, a elaborar aquesta constitució escrita que el nostre país tant necessita, com a ciutadans.

Diu també que no voldria en cap cas que, per un protagonisme dit, amb tot el respecte, de politiqueria, es perdés l'oportunitat avui de fer aquesta sessió solemne, i que el M.I. Consell General, unànimement, adoptés aquesta via. Manifesta que no es proposa cap maniobra, sinó que és un acte de responsabilitat que la majoria i la minoria han d'assumir, i que creu i té l'esperança que assumiran.”

El M.I. Sr. Síndic General diu que s'ha fet la consulta de la gravació i que el text presentat pel M.I. Sr. Ramon Canut correspon al que ell va dir en aquella sessió, motiu pel qual proposa que s'accepti la reclamació.

El M.I. Sr. Albert Pintat diu que a nivell de minoria trobava més constructiva la primera redacció que la segona i demana si la constància fou únicament verbal i si s'ha escoltat la gravació per contrastar-la amb el nou redactat.

El M.I. Sr. Síndic General respon que un cop rebuda la reclamació, el Sr. Secretari General va procedir a comprovar si corresponia a la gravació en presència de l'interessat, afegint que no té cap inconvenient en que, si té algun dubte, es faci una nova audició.

El M.I. Sr. Albert Pintat repeteix que trobava més assenyada la primera redacció, remarcant que la segona parla de protagonisme de politiqueria quan la primera parlava de protagonisme de contingut netament polític. Troba que hi ha un canvi d'estil.

El M.I. Sr. Jordi Farràs explica que el procediment habitual per comprovar les reclamacions és escoltar la gravació en presència de Sindicatura, de l'interessat i del Secretari General.

El M.I. Sr. Síndic General diu que en la primera redacció hi havia correccions d'estil i en la segona redacció es reproduïx fidelment el que es va dir. Creu que, havent-se produït una reclamació, procedeix transcriure el que es va dir i tal com es va dir, i això és el que s'ha fet. No formulant-se cap més observació el Síndic General declara **aprovada per assentiment** la reclamació presentada pel M.I. Sr. Ramon Canut Bové a l'Acta Núm. 9/1990.

3. Proposta de resolució del recurs interposat pel Sr. Albert Gelabert Grau, per mitjà de la sol.licitud Núm. 51.298, contra arrestos de l'Hble. Comú de La Massana.

El M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a la proposta de resolució del recurs presentat pel Sr. Albert Gelabert Grau, amb sol.licitud Núm. 51.298, contra Arrestos de l'Hble. Comú de La Massana, la qual es del tenor literal següent:

“Vist el present recurs,

Vist l'informe de l'Hble. Comú de La Massana,

Atès que l'aplicació de l'apartat 1.2.3.2.1. de l'Arrest General Tributari de l'Hble. Comú de La Massana de 31 de juliol de 1989, no comporta cap supòsit de doble imposició.

Considerant però que la redacció d'aquest apartat, així com la seva situació dins de l'arrest, poden plantejar algun dubte respecte als subjectes als quals es vol aplicar el tribut.

Atès que l'apartat 1.I dels Arrestos Parroquials de l'Hble. Comú de La Massana, de 31 de juliol de 1989, ha estat dictat per aquella Hble. Corporació dins de l'àmbit de les seves competències, sense que el fet de demanar una identificació fefaent del propietari d'un terreny comporti cap extralimitació en les seves facultats d'administració.

Atès que els apartats 2.I.03-4 i 2.II.04-3 dels Arrestos Parroquials de l'Hble. Comú de La Massana, de 31 de juliol de 1989, han estat dictats per l'Hble. Comú dins de l'àmbit de les seves competències, amb total respecte del que preveuen les Ordinacions del M.I. Consell General en matèria d'alçades i d'aparcaments en zona de casc antic, doncs en ambdós casos la disposició comunal és més restrictiva que la general.

Atès que no s'aprecia en aquestes modificacions cap contradicció ni vulneració de la normativa i principis vigents en la matèria.

El M.I. Consell General de les Valls,

Decreta:

Que es desestima el present recurs.

Que es recomana a l'Hble. Comú de La Massana que vulgui revisar la redacció de l'apartat 1.2.3.2.1 de l'Arrest General Tributari, així com la seva situació dins del referit arrest, per tal de clarificar a quins establiments es vol aplicar aquesta tributació."

El M.I. Sr. Josep Garrallà demana si la Comissió Permanent tenia algun informe més, a part del presentat per l'Hble Comú de La Massana.

El M.I. Sr. Sub-Síndic General respon que es disposava d'un altre informe, el qual coincidia amb el de l'Hble. Comú.

El M.I. Sr. Síndic General demana als presents el seu parer respecte a la proposta de resolució.

El M.I. Sr. Francesc Grau manifesta que els Consellers de la Parròquia de La Massana s'abstenen.

El M.I. Sr. Síndic General declara **aprovada per majoria** la Proposta de Resolució presentada.

4. Proposta d'informe a les MM.II. Delegacions Permanents sobre el recurs interposat pel M.I. Sr. Jordi Font Cabanes contra un acord del M.I. Consell General del 6 de febrer de 1990, relatiu a la representació de la Parròquia de Canillo a la Comissió Permanent del M.I. Consell General.

Els MM.II. Srs. Jordi Font i Climent Palmitjavila demanen autorització per absentar-se de la Sala mentre es tracta aquest punt, autorització que els és concedida pel M.I. Sr. Síndic General.

Seguidament, el M.I. Sr. Síndic General fa donar lectura a l'informe elaborat al respecte d'aquest recurs, tot explicant que fou aprovat, per majoria, per la Comissió Permanent, en la seva reunió del passat dia 19 de setembre. Proposa al Consell General que l'aprovi en vistes a trametre'l als MM.II. Srs. Delegats Permanents. El text és del tenor literal següent:

(**** L'informe s'adjunta en annex ****).

El M.I. Sr. Albert Pintat diu que si abans, al tractar el punt Núm. 2, ha fet constar la seva queixa per manca d'informe jurídic, ara li sembla constatar la manca de neutralitat jurídica d'aquest informe, ja que encapçala l'exposat dient que intentarà desvirtuar els arguments del recurrent. Afegeix que, tant si es vol com si no, i tal com han dit tesis doctorals, el Consell és una Cambra territorial, no una Cambra parlamentària democràtica i representa les Parròquies. Diu també que el Reglament preveu que per suplir les llacunes es poden utilitzar els usos i costums.

El M.I. Sr. Jordi Farràs recorda que ja va manifestar a la Comissió Permanent que ara s'obre un procés constituent i que un dels objectius serà que es confirmi que el Consell General és l'òrgan legislatiu. Diu que és un moment de gran responsabilitat per tots i cal reflexionar abans de fer recursos a les Delegacions Permanents contra decisions de la pròpia Cambra. Considera que per guanyar credibilitat les coses s'han de solucionar dins de la pròpia Cambra.

El M.I. Sr. Albert Pintat diu que l'esperit que predica el M.I. Sr. Jordi Farràs només arribarà quan la majoria entengui que hi ha un grup parlamentari, que és la minoria, que també té dret a participar activament en tots els temes.

El M.I. Sr. Jordi Farràs creu que al tractar l'últim punt de l'ordre del dia, referent a la revisió del Reglament del Consell General, és on s'haurà de preveure perfeccionar l'estatut de la minoria. Diu que caldrà vetllar per estalviar l'haver de fer recursos a l'autoritat superior, pel al cost polític que representen de cara a les pròpies competències.

El M.I. Sr. Francesc Grau replica al M.I. Sr. Albert Pintat dient que ell si que considera que la Cambra és democràtica i que la seva composició és la que és, per usos i costums. Afegeix que els MM.II. Srs. Josep Mª Rossell, Xavier Montané i ell mateix s'abstenen de manifestar-se respecte a l'informe objecte d'aquest punt de l'ordre del dia.

El M.I. Sr. Síndic General demana als Srs. Consellers que vulguin centrar el debat precisament en l'informe objecte d'aquest punt de l'ordre del dia.

El M.I. Sr. Albert Pintat precisa que ell no ha dit que la Cambra no sigui democràtica sinó que les instàncies superiors diuen que és de representació territorial, que representa les Parròquies i que el poble andorrà no hi és representat.

El M.I. Sr. Francesc Grau agraeix aquesta rectificació.

El M.I. Sr. Miquel Aleix explica que en reunió de la Comissió Permanent, ell ja va demanar que es redactés l'estatut de la minoria.

El M.I. Sr. Josep Cases demana, en nom de la minoria a excepció del M.I. Sr. Jordi Font, que consti en acta la manifestació següent:

“L'informe emès per encàrrec de la Comissió Permanent en relació al recurs presentat pel M.I. Sr. Jordi Font Cabanes contra l'acord del Consell General del 6 de febrer de 1990, no ens satisfà en absolut, per ésser partidista i mancat de la més elemental i exigible objectivitat, que sempre s'han de presumir en aquestes actuacions institucionals.

En efecte, conté una gran quantitat de desqualificacions argumentals i semàntiques, sobre el recurs interposat, sense fonamentació legal, i, en ocasions, en contra dels fonaments legals d'aplicació al cas.

Únicament a títol indicatiu i no exhaustiu, citaré aspectes i afirmacions que no comparteixo en absolut i que són les següents:

1^a. L'apartat 3 de l'informe, diu que: **“davant de les al·legacions del recurs i per a desvirtuar-les, ... cal dir:”**

No es tracta de desvirtuar, MM.II. Senyories, sinó d'informar. Informar un recurs als MM.II. Srs. Delegats Permanents començant a dir que anem a **desvirtuar**, fa notar una manca total d'ànim d'informar, ans tot el contrari, vostès, ho han aprovat: **anem a desvirtuar**.

Si aquesta és la nova forma de fer política, la nova forma d'actuar de la nova majoria, l'expressió més sublim de la transparència, de la concertació, del diàleg i de no sé quantes altres preteses i falses elocucions, us puc afirmar que aquesta manera de fer, no hauria d'ésser, a la vegada que, —el temps ho dirà,— no fa cap bé al país, ni a la convivència política sempre desitjable.

2^a. Diu l'informe, que l'acord no es fonamenta en cap cas, en Usos i Costums. Només cal llegir l'Acta de la sessió del dia 6 de febrer de 1990, per a adonar-se com no és així. El mateix M.I. actual Conseller Membre de la Comissió Permanent de Canillo, Sr.

Palmitjavila, diu textualment: **“remarca que «és ús i costum a la Parròquia de Canillo que el Conseller» elegit amb més vots ... etc.”**.

És a dir que quan convé, són Usos i Costums, i quan no convé no ho són. A part de que la manifestació del Sr. Conseller, no és certa, doncs d'ençà l'existència del Decret de Reforma, **el Conseller de la Parròquia de Canillo, Membre de la Comissió Permanent, sempre ha estat el Conseller de més edat!**

Aquella subtil teoria, es pretén reforçar en el punt 5è, apartat 3 de l'informe, quan s'atreveix a dir que: **“... la font de l'ús i costum no pot entrar en el present cas ...”**.

Oblida l'informe i sobretot l'informant i tots aquells que siguin capaços d'aprovar-lo, que, com bé diu la Disposició Final Segona del Reglament del Consell General, **“Els Usos i Costums del Principat i les disposicions anteriors en la matèria, tenen caràcter supletori del present Reglament, en tot allò que no el contradiguin.” (SIC)**.

Pretén aquest informe nefast que Andorra deixi d'ésser un país d'Usos i de Costums?, quan en realitat l'Us i el Costum són les bases més sòlides del nostre Dret, de la nostra més profunda idiosincràsia i de la mateixa existència d'aquesta Entitat Estatal malcompra en l'Ordre Internacional, que és **el Nostre Estat**.

Em pregunto MM.II. Senyories, si algú, després d'haver-se llegit l'informe detingudament, com no ho dubto pas, s'ha adonat d'aitals contradiccions. Demano una seriosa, per una vegada almenys, objectiva i desapassionada reflexió sobre aquest punt.

3ª. S'aferra l'informe en desqualificacions fora de lloc, quan pretén induir la maquiavèlica idea de que el jurament de la Sindicatura, es presta davant el Conseller de més edat, i no davant el Consell General.

És evident, Senyories, però la persona encarregada de **fer prestar el jurament**, és el Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo. Això diu el recurs i no altrament. No es diu enlloc el que li vol fer dir la tergiversada versió dels fets, aquesta espècie d'informe amb connotacions forànies.

4ª. La manca d'objectivitat, queda demostrada en frases com les següents: **“L'acord ha de tenir vigència futura.”**. **“... es basen en resultats electorals, ...” per elements de caràcter polític ...”**.

Tot això, té molta connotació político-politiquera de la més baixa estofa, amb molt poc Dret i amb el més gran menyspreu als principis bàsics de tot Estat de Dret, en detriment de la credibilitat dels nostres actes com a Pre-Parlament.

5ª. Continua l'informe intentant fer dir al recurrent allò que no va dir. Quan es fa la referència a l'antic “Conseller Major”, només és a títol il·lustratiu, com a exemple, no com a una llunyana realitat de fa segles, sinó només vuit anys. Vulgui o no l'informe, l'antic Conseller Major, té la seva imatge en el Conseller Membre de la Permanent avui.

No va voler dir ni més ni menys el recurs, i tota altra interpretació, careix de fonament.

6ª. Diu l'apartat 5è. que **el passat no pot aportar solucions. És una opinió que no comparteixo**.

En ocasions, valdria més mirar el passat per a evitar cometre errors en el futur o, en aquest cas en el present. Perquè, alguna cosa ens han ensenyat els nostres avantpassats, alguna cosa tenia de bo el passat, per a preservar aquest país lliure que vol ser durant més de SET-CENTS ANYS. La renúncia al passat d'un poble i dels seus costums, implica renunciar als mateixos orígens, i això, no ho faré.

7ª. Segons aquell informe, l'acord del Consell, fou vàlidament adoptat. Això, no vol dir que hagi estat adoptat correctament, en atenció al Dret, a l'Ús i al Costum.

Si cal revisar la Llei, existeixen els mecanismes per a fer-ho. El que hom no pot fer, és una interpretació amb criteri polític i partidista, com pregona l'apartat 6."

El M.I. Sr. Ramon Canut demana al M.I. Sr. Josep Cases que precisi en nom de qui ha fet la constància, ja que el M.I. Sr. Jordi Mas és absent.

El M.I. Sr. Josep Cases precisa que la fa en nom dels Consellers Generals de la minoria presents, a excepció del M.I. Sr. Jordi Font que ha sortit al tractar-se aquest punt i que, benentès, no ha parlat del M.I. Sr. Jordi Mas, ja que es troba absent i per això no la pot fer en el seu nom.

El M.I. Sr. Síndic General proposa passar a la votació, el resultat de la qual és el següent:

Són favorables a trametre aquest informe als MM.II. Srs. Delegats Permanents, tal i com ha estat redactat, els MM.II. Srs. Antoni Casal, Joan Naudi, Enric Dolsa, Joan Martínez, Jordi Farràs, Antoni Armengol, Robert Cassany, Miquel Aleix, Marcel·lí Albós, Ramon Canut i Xavier Espot.

Són contraris a trametre aquest informe als MM.II. Srs. Delegats Permanents, tal i com ha estat redactat, els MM.II. Srs. Miquel Casal, Roc Rossell, Isidre Torres, Enric Pujal, Josep Garrallà, Joan Jordi, Josep Cases i Albert Pintat.

Els MM.II. Srs. Francesc Grau, Josep Mª Rossell i Xavier Montané s'abstenen.

En conseqüència, el M.I. Sr. Síndic General declara **aprovat per majoria** aquest informe, el qual es trametrà als MM.II. Srs. Delegats Permanents pel procediment habitual.

5. Proposta de creació d'una Comissió d'Enquesta sobre la situació actual i funcionament del Centre Hospitalari Andorrà.

El M.I. Sr. Joan Martínez explica els motius que varen portar als membres de la majoria de la Comissió legislativa de Sanitat i Benestar Social a presentar la proposta de crear aquesta Comissió d'Enquesta tot dient que, en primer lloc, tenen preocupació per la fragilitat del malalt hospitalitzat i consideren que no és ètic utilitzar, com fins ara, el Centre Hospitalari Andorrà com a camp de batalla política; en segon lloc, diu que hi ha un especial interès per part d'algun membre de la Comissió en crear debats polèmics entorn al Centre Hospitalari Andorrà, no exempts, de vegades, d'una gran càrrega demagògica i baixant al detall, sense objectivitat; en tercer lloc, diu que és una tasca de la Comissió legislativa el seguiment del desenvolupament de la sanitat del país i que creu que la creació de la Comissió dóna solemnitat a aquest seguiment i pot preservar als pacients de les conseqüències d'una discussió polèmica i sense escrúpols sobre el Centre Hospitalari Andorrà, així com permetre als professionals de la sanitat el treballar amb la professionalitat i dignitat que deuen i es mereixen. Afegeix, que la proposta de crear aquesta Comissió d'Enquesta fou acceptada per unanimitat i es va acordar també que es nomenés la pròpia Comissió legislativa, a fi que aquesta per la seva part designés a

dos dels seus membres, un de la majoria i un de l'oposició, i fixés el temps i les línies a estudiar i seguir.

El M.I. Sr. Josep Garrallà pregunta si les motivacions que ha dit el M.I. Sr. Joan Martínez estan compartides per tota la Comissió.

El M.I. Sr. Joan Martínez explica que són els motius que van portar als membres de la majoria a fer aquesta proposta a la Comissió legislativa i que la proposta fou **aprovada per unanimitat**.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que el M.I. Sr. Joan Martínez ha expressat l'opinió del perquè es crea una Comissió, per part de la majoria. Manifesta que no comparteix aquesta opinió i que, per experiència, les Comissions d'Enquesta es creen quan hi ha problemes. Afegeix que si algú de la Comissió legislativa entra a discutir el detall, aquest algú és ell mateix i que, si ho fa, és perquè al Centre Hospitalari Andorrà han passat coses desagradables i perquè la seva obligació és vetllar perquè això no succeeixi. Diu que li preocupen els malalts i li preocupa que estiguin ben atesos i que ell no ha dit mai que abans fos perfecte, però que té proves de que al Centre Hospitalari Andorrà hi han coses que no funcionen.

El M.I. Sr. Joan Martínez replica dient que a l'acta de la Comissió legislativa ja figuren els motius que varen portar a aquesta proposta. Diu també que ell no nega el dret i l'obligació que el M.I. Sr. Josep Cases té, com a parlamentari, de vetllar i seguir la sanitat del país, però diu que s'ha de seguir dia a dia i procurar que cada vegada sigui millor, fent-ho amb una sensibilitat especial, evitant utilitzar aquest terreny com a camp de batalla polític, ja que pot tenir conseqüències pels malalts, que són els ciutadans més fràgils de la societat. Creu que la Comissió d'Enquesta pot fer la feina d'una forma despolititzada, amb transparència i amb confiança amb l'executiu.

El M.I. Sr. Jordi Farràs s'adhereix a les manifestacions del M.I. Sr. Joan Martínez tot dient que no s'ha de fer un cavall polític amb la sanitat i que cal seguir-la d'aprop i objectivament; explica que ell ja havia proposat abans crear aquesta Comissió d'Enquesta, amb esperit constructiu, per veure les coses sobre el terreny i constatar el funcionament i veure si millora o no millora; creu que la situació ha millorat, ja que es detecta una major estabilitat en el personal.

El M.I. Sr. Josep Cases recorda al M.I. Sr. Joan Martínez les manifestacions del Secretari General Tècnic de Sanitat, Sr. Joan Reguant Aleix, sobre la política sanitària anterior i que deien "el sistema sanitari està totalment desorganitzat, mancat d'objectius clars, amb uns serveis desmantellats, tant a nivell de recursos com a nivell d'objectius i directrius" i "explica que la Conselleria està desmantellada, tant a nivell de política sanitària i sense uns objectius i uns programes concrets, i la seva idea és promoure la salut amb la màxima qualitat".

El M.I. Sr. Síndic General pregunta si s'aprova la proposta de crear aquesta Comissió d'Enquesta, la qual portarà el seus resultats al Consell General.

El M.I. Sr. Josep Cases demana dins de quin termini evacuarà el seu informe la Comissió d'Enquesta.

El M.I. Sr. Síndic General diu que, havent estat proposada per unanimitat la creació de la Comissió d'Enquesta, probablement la Comissió legislativa ja deu tenir previstos els terminis i el funcionament.

El M.I. Sr. Joan Martínez explica que la proposta de crear la Comissió d'Enquesta fou acceptada per unanimitat per la Comissió legislativa, així com també la proposta de que es designessin dos membres de la pròpia Comissió, un de la majoria i un de l'oposició, per a formar part de la Comissió, però no es va fixar cap termini. A títol personal creu que es podria establir en tres o quatre mesos.

El M.I. Sr. Síndic General considera que pot deixar-se a criteri de la Comissió i, no formulant-se cap més observació, declara **aprovada per assentiment** la proposta presentada objecte d'aquest punt de l'ordre del dia.

Finalitzada aquesta intervenció, el M.I. Sr. Síndic General suspèn per uns moments la sessió. Són les sis de la tarda.

A dos quarts de set, reprèn el debat sobre el punt de l'ordre del dia següent:

6. Resposta oral del M.I. Govern a les quatre preguntes formulades pels MM.II. Srs. Jordi Font Cabanes, Enric Pujal Areny i Josep Cases Baró, per cartes de data 1 d'octubre de 1990, trameses per carta el 3 d'octubre de 1990 (Reg. Núm. 414-A).

(**** El text de les preguntes ha estat publicat a part ****).

El M.I. Sr. Conseller de Treball i Benestar Social respon a la pregunta nº 1 en els termes següents:

“El Pla de Salut.

Abans de passar a respondre cada una de les tres preguntes formulades cal fer alguns aclariments d'una importància cabdal per a no caure en errors de concepte.

Els Plans de Salut arreu, no són altra cosa que una eina totalment operativa i estratègica que compta amb tots els recursos i totes les estructures per ser implementats.

L'anomenat Pla de Salut per a Andorra 1990-1991 no correspon a aquest concepte i en canvi és més un ideari o un enunciat d'objectius, d'altra banda explicitats de manera força desigual.

Això queda indiscutiblement clar en no complir aquest document allò que preveu la Llei General de Sanitat en els articles 11 i 12, que òbviament preveu qualsevol pla assenyat i que vostès justament citen en la introducció del document (paràgraf 7), i que vostès asseguren sorprenentment que es compleix:

“Els Plans de Salut ... contindran la llista dels objectius previstos, en matèria sanitària, la descripció dels mitjans humans, materials i econòmics necessaris, les propostes de coordinació funcional de les entitats i col·lectius ... les mesures de caràcter normatiu ... i els procediments d'avaluació dels resultats.”

És evident que com a màxim, el document va quedar-se al nivell dels objectius, fent l'esforç lloable d'adaptació a Andorra de l'estratègia genèrica de l'O.M.S. que aquest Govern recolza totalment.

Podria recordar aquí una de les 20 recomanacions per aniquilar una programació per objectius d'en Dale D. McConkey un dels mestres d'aquesta teoria quan diu “traci objectius i no plans”.

No oblidem —i expressem la gratitud oficial— a tots els qui van abocar esforç i il·lusió en l'elaboració del document "Pla de Salut per a Andorra" i confiem comptar amb la seva important col·laboració en la implementació dels futurs programes.

Crec que és pertinent admetre que entre el document presentat com a Pla de Salut, i una eina realment operativa i aplicable hi ha un bon camí a recórrer.

Òbviament afirmar ara, com ho fan vostès que "com sigui que fins avui no hem vist cap ACTUACIÓ CONCRETA NI DISPOSICIÓ LEGISLATIVA NI PREVISIÓ PRESSUPOSTÀRIA"... no és massa coherent. Tot això calia haver-ho fet fa un any, senzillament quan tocava."

1r. En quin estat d'execució es troba el Pla de Salut?

"Més enllà de la trivial discussió sobre l'estat d'execució, és obvi que el Govern, treballa i duu a terme programes en el camp de la Sanitat i la Salut. Entre altres accions està el camí per convertir el document en un real pla de salut.

Però sobretot el Govern ha prioritzat en aquest camp aquelles accions que eren urgents o imprescindibles de dur a terme i està consolidant l'estructura dels recursos humans, per executar amb eficàcia la programació que s'estableixi."

2n. Quins programes considera el M.I. Govern que són prioritaris i que seran abordats en primer lloc?

"La programació dels objectius i dels programes i accions que el Govern implementarà durant els propers anys és un compromís que ha abordat amb rigor i que està en fase de concreció firme.

Aquesta programació recollirà objectius del document objecte d'aquestes preguntes, d'altra banda objectius idèntics dels formulats per l'O.M.S.

Parametritzant-los, a Andorra, és obvi que existeixen inquietuds i objectius generals pel que fa a la salut, comuns en la nostra regió geogràfica segons la demarcació O.M.S., que seran presents en els programes que abordarà el Govern."

3r. Si per l'any 1990 no hi va haver previsió pressupostària com es pensa tirar endavant el Pla de Salut per l'any 1990 i 1991?

"És evident que aquest Govern farà les justes previsions pressupostàries per poder dur a terme els objectius i les accions quina programació acaba d'enllestir-se, tenint en compte els recursos materials i humans que seran necessaris per a tal fi."

El M.I. Sr. Josep Cases dóna lectura als Articles 11 i 12 de la Llei General Sanitària i a la plana 34 del Discurs d'Orientació Política del Cap de Govern, en relació amb els Plans de Salut. Diu que no li ha convençut la resposta i demana com està la relació amb l'oficina europea de la O.M.S.

El M.I. Sr. Cap de Govern demana que primer el Govern pugui respondre totes les preguntes, tal com preveu l'ordre del dia, i després, en aquesta o en una altra sessió, es faci el debat, segons decideixi la Cambra.

El M.I. Sr. Síndic General considera correcta l'observació formulada pel M.I. Sr. Cap de Govern.

El M.I. Sr. Josep Cases no considera correcta l'observació del M.I. Sr. Cap de Govern ni que no vulgui respondre ni entrar en el debat.

El M.I. Sr. Cap de Govern precisa que no ha dit que no vulgui respondre, sinó que vol fer-ho primer a les preguntes que han estat formulades reglamentàriament i després la Cambra ja veurà si cal fer debat.

El M.I. Sr. Síndic General considera encertat aquest plantejament.

El M.I. Sr. Cap de Govern afegeix que considera més coherent contestar primer a totes les preguntes que han estat formulades, ja que es refereixen a l'àmbit de salut i van interrelacionades, i després es podrà fer el debat que calgui.

El M.I. Sr. Conseller de Treball i Benestar Social respon a les preguntes segona, tercera i quarta en els termes següents:

“Vacunes.

En primer lloc permeti'm que rectifiqui la informació errònia que conté l'encapçalament de les preguntes. En efecte aquest treball no va realitzar-se a finals de l'any 1989 sinó que aquest es realitzà l'any 1988, el juny d'aquell any ja varen enviar-se els resultats d'anàlisi general i s'anunciava la tramesa dels resultats als pares dels nens enquestats, per aquell mes de setembre. Un petit retard de 14 mesos va fer que aquests no es comunicuessin per carta als pares dels nens que havien seguit la prova fins el novembre de 1989, és a dir, un any i mig més tard. Un mes bans de comunicar-ho als pares, el 4 d'octubre, aquesta informació es feia discretament pública al Pla de Salut. Com a planificació, rigor i procediment, tot un exemple.

És curiós que havent disposat des del 1988, d'un any i mig per preguntar-se el què pregunten, això se'ls hi acudeixi dos anys després. És encara més curiós, que cap document alertant de la situació s'hagués tramès al nou Govern. I ho és encara segurament més, el que es considerés com a òptim el resultat d'un estudi que no va respectar en un aproximadament 30% la mostra confeccionada inicialment, i que va dissenyar com a solució únicament la revacunació dels individus de la mostra no immunitzats. La falta de rigor no deixa lloc a dubtes.

Si com vostès afirmen consideren preocupant el resultat de l'estudi, no deixa d'ésser molt sorprenent que la seva preocupació es manifesti al cap de 2 anys.”

1r. Què ha fet el Molt Il.lustre Govern per a reparar aquesta situació?

“Des de que hem estat assabentats de que no s'havia donat solució ni continuïtat a l'estudi, hem justament procedit a analitzar la situació i estem a l'espera de fer-ne una valoració precisa de manera científica i acurada metodològicament.”

2n. Quins plans té previstos per solucionar el problema?

“Els plans per resoldre'l es derivaran de les conclusions i recomanacions que es facin en l'anàlisi esmentat anteriorment i que a través de la Comissió legislativa de Sanitat en tindran puntual coneixement.”

“Personal Infermeria.

L'episodi del personal del Centre Hospitalari Andorrà dels últims 4 anys, representa, sense cap mena de dubte, el més lamentable i malaurat viscut mai en l'Administració

o en les parapúbliques Andorranes. Episodi que ha malmès la il·lusió de molts bons professionals i que ha posat en perill la qualitat de l'assistència en els nostres centres durant molts mesos.

Aquesta ha estat, igualment, per aquest Govern, una de les situacions més preocupants de les que hem heretat.

Creiem que seria poc entenedor respondre de les baixes del 1990 sense analitzar l'evolució anterior.

En efecte el nombre de baixes dels últims 3 anys ha representat en infermeria una rotació equivalent a tota la plantilla sencera. Sí, sí, diem bé, tota la plantilla sencera. Això vol dir que 72 infermeres han causat baixa en 3 anys!

Pels que poguessin esgrimir el demagògic argument del problema de la manca de personal d'infermeria arreu, cal que afegeixi alguna informació més: aquest procés de baixes ha estat idèntic en el personal auxiliar d'infermeria i idèntic en el personal administratiu, més de 30 baixes en aquest sector, en el mateix període. Això mateix succeïa amb el personal mèdic.

Òbviament cal buscar la causa d'aquest fenomenal desgavell en l'arbitrària i ineficaç gestió d'aquests darrers anys. Ningú mínimament assenyat pot dubtar-ne, en comprovar que l'any 1986 van causar baixa 55 persones al Centre Hospitalari Andorrà, 99 ho van fer el 1987, 60 el 1988 i 67 el 1989, en total varen causar baixa 281 persones en 4 anys: l'equivalent de tota la plantilla! Realment increïble, òbviament qualsevol comentari addicional, sobra."

1r. Quina ha estat l'evolució i les característiques de les baixes de personal en els primers nou mesos de l'any 1990?

"Crec que tot i observant la prudència que reclama encara la situació, poden fer-se dues observacions interessantíssimes:

Que durant els 6 primers mesos del 1990 i confirmant el deteriorament creixent del darrer any s'havia seguit amb la tendència incrementalista de baixes (per exemple, infermeria 18 baixes i en total 49) i que s'estava arribant a una situació insuportable.

Que des del mes de juny fins ara s'observa una clara tendència a la disminució de les baixes (només 1 en infermeria i 6 en total).

És a dir, s'ha passat de 49 baixes el primer semestre a 6 en pràcticament els 4 mesos del segon.

Això és degut, clarament, al nou clima de confiança en el Govern i en la Direcció del Centre i a un ambient laboral i professional més satisfactori i distès com a conseqüència d'un major respecte a la dignitat del personal sanitari i a tot un conjunt de mesures preses fins al dia d'avui."

2n. Quina era la distribució de dites baixes per categoria professional i per antiguitat?

“Estudi de les baixes anuals al Centre Hospitalari Andorrà (fins el 30 de setembre de 1990).

1. Distribució de les baixes per categoria professional i antiguitat.

1.1 Per categoria laboral:

	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	Total
Director Gerent		1									1
Director Mèdic					1						1
Metges											5
Pediatres			1				1				(2)
U.C.I.					2						(2)
Urgències			1								(1)
Dra. d'Infermeria		1									1
Coordinador Mèdic						1					1
Supervisores		2									2
Cap d'Informàtica					1						1
Llevadores						1			1		2
Infermeres	5*	2	1	4	2	2	1				17
Tècnics RX				1							1
Tècnics Laboratori			1		1	1					3
Tèc. Manteniment	1										1
Administratius/ves	1										1
Aux. d'Infermeria	2	2	3	1	1	4			1		14
Aux. Administratius			1			1			1		3
Aux. de Magatzem									1		1
	9	8	8	6	8	10	2	0	4	0	55

(*) Inclou 4 infermeres incorporades al “16”.

1.2 Per antiguitat:

Menys de 1 any	20
De 1 a 2 anys	13
De 2 a 3 anys	7
De 3 a 4 anys	4
De 4 a 5 anys	3
Més de 5 anys	8
Total:	55.“

Al tractar-se l'apartat tercer de la pregunta Núm. 3, el M.I. Sr. Síndic General ha considerat que no era procedent donar lectura a la relació de noms de les persones que han causat baixa i ha indicat al M.I. Sr. Conseller de Treball i Benestar Social que no calia que respongués aquest extrem. El M.I. Sr. Conseller de Treball i Benestar Social ha manifestat el seu acord amb aquesta observació i ha lliurat al M.I. Sr. Síndic General la relació de noms, la qual ha quedat a disposició d'aquells Consellers Generals que la vulguin consultar.

“Escola d’Infermeria.

Permetran MM.II. Senyories que comenti breument una frase que encapçala les preguntes sobre l’escola d’infermeria: diuen les tres MM.II. Senyories que pregunten: “...l’escola d’infermeria fou organitzada molt ràpidament per tal de facilitar l’inici dels estudis en el curs acadèmic 1988-1989 ...”

Per molt que hi hem pensat, no hem trobat en aquesta frase cap altre sentit que no sigui el de justificar tot allò que no s’ha fet al seu temps a l’Escola d’Infermeria i el fet d’haver-la engegat precipitadament, podent posar en perill la il.lusió i l’esforç de la Direcció de l’Escola que mereix tot el nostre recolzament.”

1r. L’article 8 del Decret de creació de l’Escola d’Infermeria disposa la creació d’un reglament intern. És que aquest reglament intern ha estat aprovat pel Govern?

“Efectivament el Decret disposa la redacció d’un reglament intern. El projecte del mateix, reclamat diverses vegades per la Direcció de l’Escola no va merèixer la qualitat de prioritari per l’antiga gerència del S.A.A.S.. Aquest any s’ha constituït l’equip de redacció del projecte de reglament intern, i aquest mes s’ha reunit per primera vegada en sessió de treball. S’ha establert el calendari d’execució i esperem tenir un document enllestit per final d’any.”

2n. Ja ha finalitzat el 2n. curs acadèmic de l’Escola i encara no s’ha donat compliment a la necessària aprovació dels programes d’estudis per part de les Conselleries d’Educació i Cultura i Sanitat i Benestar Social, tal com estableix l’article 6 del mateix Decret. Quan s’aprovarà el programa d’estudis oficial de l’Escola?

“La il.lusió per crear una Escola d’Infermeria no pot justificar fer-ho sense la programació adequada. Nosaltres hem activat la conclusió d’aquest programa que ens ha estat lliurat aquest estiu i està ara en fase d’informació a les Conselleries de Treball i Benestar Social i d’Educació i Cultura. Farem que el procés d’esmenes o rectificacions sigui el més àgil possible i el programa pugui aprovar-se en un breu termini.”

3r. Com estan les negociacions empreses amb els països veïns per la convalidació del títol que expedeix l’Escola d’Infermeria?

“Tot i que ja hem fet una clara referència a la improvisació en la nostra presentació, no podem obviar de ressaltar els inexistents resultats en la qüestió de la convalidació del diploma de l’Escola d’Infermeria d’Andorra. Per la nostra part estem procedint a contactes al més alt nivell, prop de dues administracions veïnes, i abocant-hi el màxim d’interès i de seguiment per tal d’assolir el més aviat possible la convalidació del diploma.”

“Cloenda:

No voldria acabar aquestes respostes sense afegir-hi un epíleg obligat:

Ressaltar el solidari comportament del personal sanitari i en general de tot el personal del Centre Hospitalari per fer front a la crítica situació a la que ens hem tingut d’enfrontar i agrair igualment la confiança i la il.lusió dipositada en la nostra gestió que hem intentat sempre que estigui impregnada de mètode, de respecte i de rigor.”

El M.I. Sr. Cap de Govern diu que el Govern vol assegurar a la Cambra la seva voluntat de continuar la tasca ja començada des de la seva constitució, encaminada a acabar amb el desgavell constatat de la política sanitària i en especial del funcionament del Centre Hospitalari Andorrà fins a finals de 1989, del qual no pot responsabilitzar-se als actuals professionals.

Acabades les respostes, el M.I. Sr. Síndic General proposa que el debat es faci en la propera sessió del Consell General, proposta que és acceptada per assentiment.

7. Proposta de nomenament dels representants del M.I. Consell General en la Junta de Govern de l'O.R.T.A.

El M.I. Sr. Síndic General informa que la Comissió Permanent del M.I. Consell General, en la seva reunió del 19 d'octubre d'enguany, va acordar, per majoria, proposar al Ple de la Cambra el nomenament, com a membres de la Junta de Govern de l'O.R.T.A., dels Srs. Felip Garriga Font i Narcís Casal De Fonsdeviela.

El M.I. Sr. Albert Pintat demana que consti en acta la manifestació següent:

“Amb estatut o no de la minoria les actituds són el que són i els fets són els fets.

Crec que s'ha deixat passar una bona ocasió de fer un servei a la modernització de la vida pública, i donar compliment a les tantes vegades escoltades ganes de “concertació, diàleg i consens”.

Al nomenar el Consell dos representants sense concertació amb la minoria, es posa en evidència quin tipus de Junta de Govern serà.

Els 2 membres designats per la majoria del Consell més els 2 del Govern fan 4 membres, tots ells sotmesos a la voluntat política dels que detenen el poder.

Permetin 5 consideracions:

1) En bona teoria política i en democràcia la menys dolenta representació popular és el Parlament. Tant si es mira com a sistema federal (dues Parròquies senseres excloses) com a nivell de nombre de parlamentaris; excloure de la decisió a la minoria és anunciar la farsa que han estat fins ara totes les ofertes de diàleg, de consens i d'afavorir el pluralisme. La solució és molt més fàcil si es té en compte que només tenim avui 2 grups parlamentaris. Un candidat per cada grup hauria estat perfecte. Llàstima.

2) Una de les funcions principals de la Junta de Govern és **vetllar** pel respecte dels drets fonamentals de la persona i llur exercici. Pel seu nomenament: seran probablement monolítics i al servei dels qui els han nomenat.

3) Em demano si les llibertats individuals podran resistir a les temptacions d'un “**aparato**” de propaganda, al servei d'un grup; que vendrà la **veritat oficial**, i des d'on es podrà perseguir els insubmisos. I no parlo pas de possibilitats abstractes: cito com a exemples de casos perversos d'aberracions en la informació política, en particular, i cívica, en general, els exemples de les revistes:

- **Tribuna,**
- **Resposta i**
- **Punt Polític.**

Llegiu-les amb atenció, i imagineu per un moment que el mateix esperit sectari i dogmàtic, que la mateixa dèria persecutòria, que la mateixa profusió de calúmnies, s'apoderés de la Ràdio i TV andorrana. Quina convivència, quina vida cívica, quina qualitat de relacions humanes tindran els ciutadans?

Totes les mesures de prudència i precaució són poques no tan sols per a preservar la llibertat personal de cadascú, sinó també per a protegir els drets dels qui pensaran, parlaran i escriuran diferent de les **Autoritats**.

4) L'actual majoria s'ha autoqualificat de **lliberal**. En la meua opinió, per a ser veritablement lliberal fan falta almenys tres condicions:

- a) les idees personals i les conviccions són això, personals, i s'admet com connatural que hi ha d'altres persones que pensen diferent;
- b) mai imposar als altres les conviccions pròpies;
- c) renunciar a tot tipus de perfecció, tant moral, tècnica com política que pugui comportar retrocedir en els drets i llibertats individuals.

5) Per últim, crec que hauria estat **infinítament** millor que els representants del M.I. Consell General a l'O.R.T.A. fossin elegits, membres del Consell, pel que significa de responsabilitat i deure d'explicació davant els electors.”

El M.I. Sr. Síndic General considera que és difícil trobar un equilibri amb només dues places disponibles dins de la Junta de Govern, sobretot tenint en compte que aquesta es compon de només quatre membres, dels quals dos els nomena el Govern. Explica que a la Comissió Permanent ja es va parlar d'això i de la possibilitat d'estudiar una modificació de la Llei, en el sentit d'incrementar el nombre de representants del Consell General, per poder fer un repartiment més equilibrat. Creu que, si es pensa així, ja es podria plantejar avui l'encàrrec d'aquest estudi.

El M.I. Sr. Miquel Aleix puntualitza dos punts del que ha dit el M.I. Sr. Albert Pintat dient que està totalment d'acord amb el que ha exposat el M.I. Sr. Síndic i que, a més a més, li voldria fer remarcar al M.I. Sr. Albert Pintat que la Llei de l'O.R.T.A. va ésser aprovada per l'anterior legislatura, i que a l'anterior legislatura va ésser quan s'hi va posar que solament hi haurien quatre membres i que dos serien nomenats pel M.I. Consell. Pregunta si en aquell moment s'hagués votat, és que s'hauria donat un representant al membre de l'oposició com ara demana el M.I. Sr. Albert Pintat amb tanta incriptabilitat, pel mateix respecte al membre que hi havia de la minoria? Es pregunta si en aquell moment haguessin tingut que nomenar els dos membres del Consell, n'haurien deixat escollir un al M.I. Sr. Jordi Farràs que formava part de l'oposició en aquell moment? Afegeix que el M.I. Sr. Albert Pintat ja prejutja de que els membres nomenats per la Comissió Permanent, amb noms que suposa que el Consell aprovarà, per la Comissió de Govern de l'O.R.T.A., seran partidistes. Diu que pensa que abans de prejutjar s'hauria de deixar actuar.

El M.I. Sr. Albert Pintat diu que la situació actual és molt diferent, ja que en l'oposició hi ha deu Consellers Generals, amb dues Parròquies senceres. Creu que es podia trobar una solució d'equilibri i afegeix que ell no prejutja res, sinó que simplement avisa del que pot passar.

El M.I. Sr. Jordi Farràs manifesta que, com es diu moltes vegades, ell és el testimoni privilegiat i respondrà en aquest cas. Referent al tema, que considera secundari, del

comportament de l'anterior legislatura vis a vis de l'oposició, comenta que no és quantitatiu l'apreci o la consideració que es pugui tenir a l'oposició i que el comportament democràtic demana la mateixa exigència, ja sigui un membre de l'oposició, o siguin varis. Recorda un fet bastant significatiu de l'anterior legislatura, el qual li dol recordar perquè l'interessat ara no està aquí, però vol citar-lo perquè dels que llavors formaven part de la majoria, cap va protestar. Explica que en la negociació amb la C.E.E., les bases de l'acord eren unànimes, i en un cert moment, el M.I. Sr. Cap de Govern va creure oportú de concertar amb les parts que havien recolzat aquell acord, i va tindre dos oblits, no solament el de la seva persona sinó que va tindre també el de la Parròquia d'Ordino; llavors, molt respectuosament, tant la Parròquia d'Ordino com ell mateix varen fer aquesta observació al M.I. Sr. Cap de Govern dient que, com la resta de companys del M.I. Consell, en un tema d'Estat com el Mercat Comú, havien recolzat les primícies i no entenien perquè no se'ls havia consultat com a la resta de companys del M.I. Consell; el M.I. Sr. Cap de Govern en última instància va dir que ell feia el que ell creia oportú de fer; cap company de la majoria va protestar. Diu que es poden acceptar moltes d'aquestes teories del M.I. Sr. Albert Pintat, però que aquest les hauria tingut de posar en pràctica anteriorment. Assegura que, en tot cas, com bé ha dit el M.I. Sr. Síndic, l'ànim de la totalitat de la Comissió Permanent era d'introduir unes modificacions a la Llei de l'O.R.T.A. per tal que l'oposició hi tingués la cabuda que ha de tenir-hi. Creu que ha d'ésser, com bé ha dit el M.I. Sr. Albert Pintat, representatiu del que avui és més representatiu del poble andorrà, és a dir aquest M.I. Consell, i és obvi que si hi ha membres de l'oposició hi tinguin un element. Afegix que ara, era difícil, com bé ha dit el M.I. Sr. Síndic, de respectar un cert equilibri només nomenant dos membres, i que per això li sembla, com es va apuntar aquell dia a la Comissió per unanimitat, que farà falta revisar, en aquest punt, el Reglament de composició de l'O.R.T.A. Creu que amb això tots hi estaran d'acord i estaran molt contents de que arrenqui amb bon peu i que hi figuri un membre nomenat per l'oposició.

El M.I. Sr. Albert Pintat recorda al M.I. Sr. Jordi Farràs que en les Comissions on ell participava en l'anterior legislatura l'oposició sempre fou tractada respectuosament.

No havent-hi més observacions, el M.I. Sr. Síndic General declara **aprovada per assentiment** la proposta de nomenar als Srs. Felip Garriga Font i Narcís Casal De Fonsdeviela, com a representants del M.I. Consell General en la Junta Rectora de l'O.R.T.A.

8. Proposta d'encarregar a la Comissió Permanent la revisió del Reglament del M.I. Consell General amb presentació, si escau, de la corresponent Proposició de modificació.

Es dona lectura a la proposta presentada per la Comissió Permanent, que és del tenor literal següent:

“La Comissió Permanent del M.I. Consell General, en la seva reunió del dia 19 de setembre de 1990, ha acordat per unanimitat, sotmetre al Ple de la Cambra la següent,

Proposta d'Acord

S'encomana a la Comissió Permanent l'examen i revisió del Reglament del M.I. Consell General, amb presentació, si escau, de la corresponent Proposició de modificació del mateix.”

No formulant-se cap observació, el M.I. Sr. Síndic General declara **aprovada per assentiment** aquesta proposta.

9. Report sobre el viatge efectuat a París pels MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet i Josep Cases Baró, per entrevistar-se amb els Serveis de S.E. el Copríncep Francès.

El M.I. Sr. Josep Cases explica que la reunió va tenir lloc el passat dia 19 de setembre al Palau de l'Elisi, amb els Srs. Gilles Ménage, Michel Jau i Jean-Pierre Courtois. Diu que varen parlar de la Constitució, del Decret de Reforma de les Institucions i de l'estancament de la delimitació de competències. En relació amb la Constitució, explica que el Sr. Ménage va exposar els grans trets de la mateixa, en els termes següents:

- Va parlar d'un problema jurídic, consistent en el fet que el Cap d'Estat francès no pot ésser el Cap de dos Estats i dient que ja s'hi trobaria una solució.
- Va evocar el tema de la representació internacional, fent alguna comparació amb el règim del Principat de Monaco, dient que potser Andorra podria estar en els fòrums internacionals representada d'una forma similar, sempre i quan no es perjudiquin els interessos de França.
- Va manifestar que qüestions com la nacionalitat, la immigració, el dret d'associació, els partits polítics i el sistema electoral, eren exclusius del poble andorrà.

Afegeix que ells varen manifestar, en relació amb el sistema electoral, la seva preocupació per la representativitat i en parlar de la Constitució, la seva voluntat de que es fixi un calendari concret, ja que si es fa així estarien disposats a continuar la col.laboració seguint l'acord pres per unanimitat pel Consell General.

No havent-hi cap més intervenció, el M.I. Sr. Síndic General dóna per acabat aquest punt.

A continuació el M.I. Sr. Josep Garrallà demana que consti en acta la manifestació següent:

“Referent a actes públics del M.I. Consell General, d'alguns determinats Consellers Generals de la nova majoria, i referent a viatges a l'estranger, en representació d'Andorra també de certs Consellers Generals, que suposo actuaven en nom d'Andorra, em faig les següents preguntes o reflexions:

- 1) El famós aperitiu de la majoria del Consell General al Palau de Gel de Canillo, el dia de Meritxell era convidat pel Consell General? era ofert per la Comissió Gestora del Palau de Gel de Canillo? era ofert per l'Hble. Comú de Canillo, o potser pels Consellers Generals de Canillo? Sigui quin sigui l'origen d'aquesta brillant idea, perquè no es va convidar a tots els membres del Consell General?
- 2) En quant a viatges d'alguns Consellers Generals amb membres del Govern, sigui a Brussel·les, sigui a Madrid, suposo que en representació d'Andorra, és que han estat mai tractats i aprovats per la Comissió Permanent com seria normal en casos d'afers transcendents pel país? Si no els ha tractat la Permanent, han estat tractats en altres Comissions? Dic això, perquè com a Conseller General em sorprèn haver d'enterar-me de moltes coses a través de la premsa. I ara, en aquesta nova època de la pretesa transparència, diàleg i concertació, no s'entén com, a més de fer un aiguabarreig de Consellers Generals, amb Consellers Executius, no es doni cap informació als Consellers Generals.

3) Una altra qüestió d'actualitat, és la reincorporació del M.I. Sr. Síndic General. Quan va tornar al nou despatx de Casa de la Vall, la Comissió Permanent el va anar a saludar. Una vegada més, jo m'en vaig enterar per la premsa. És que cada membre de la Comissió Permanent, no té el deure i l'obligació d'informar els altres Consellers Generals de la respectiva Parròquia?

La transparència, el diàleg, la concertació no són mots buits, són alguna cosa més important com per a nomenar-los a dojo, i no aplicar-los mai com fan vostès.”

El M.I. Sr. Francesc Grau demana que consti en acta la manifestació següent:

“Seguint l'espirit de la constància en acta del M.I. Sr. Josep Garrallà, li voldria fer memòria, ja que m'ha fet al·lusió directa com a membre de la Comissió Permanent que, des de l'inici de la legislatura se li va oferir la possibilitat de col·laborar, d'incorporar-se a la majoria, d'estar informat, de col·laborar en temes parròquials, etc. i aquest Senyor, després d'escoltar aquestes ofertes, va dir que no en volia saber absolutament res, que es passava a l'oposició, quan en el seu moment va votar el Govern. Quan una persona es vol automarginar, el problema és de la persona que s'automargina no dels demés que li ofereixen la possibilitat d'estar informat. En diverses ocasions, ja sigui personalment, o els altres companys de la Parròquia, l'hem trucat, se li han ofert certes coses i alguna vegada ha acceptat, però la majoria de vegades ha rebutjat, dient que era un tema de la majoria i que no n'havia de fer res. Crec que si el M.I. Sr. Josep Garrallà se sent marginat és degut a la seva actitud i no degut a l'actitud de la resta de Consellers de la Parròquia i de jo mateix, com a membre de la Comissió Permanent.”

El M.I. Sr. Síndic General precisa, amb l'ànim d'evitar la polèmica, que quan es va reincorporar, ho va fer a temps parcial i amb tota mena de dubtes sobre les seves possibilitats físiques, motiu pel qual no va convocar a tots els Consellers Generals, com hauria estat la seva obligació, sinó que només va fer-ho amb la Comissió Permanent.

El M.I. Sr. Francesc Grau afegeix a la seva anterior intervenció que el M.I. Sr. Josep Garrallà també podia haver telefonat per estar informat i no ho va fer.

El M.I. Sr. Climent Palmitjavila explica, en relació amb l'aperitu al Palau de Gel, que l'ús i costum era que el Conseller Major de Canillo invitava el dia de Meritxell al tradicional aperitiu i això es va trencar l'any passat i enguany, la Comissió Permanent ho va debatre i va acordar per unanimitat que no es fes al Santuari però que es fes on es volgués. Diu que la Comissió Permanent va acordar que es fes al Palau de Gel i que pagaria les despeses i que ell mateix va convidar a tots els Consellers Generals de la Permanent, demanant-los que fessin extensiva la invitació a la resta de Consellers Generals. Afegeix que el mateix dia de Meritxell va saber que el M.I. Sr. Josep Garrallà no havia estat convidat, per motius que desconeix, i ell mateix el va convidar, responent aquest que no hi aniria.

El M.I. Sr. Josep Mª Rossell manifesta la seva adhesió a les intervencions fetes pel M.I. Sr. Francesc Grau sobre aquest tema i afegeix que considera que aquí no és el lloc per ventilar qüestions d'aquest tipus sinó coses més importants.

El M.I. Sr. Cap de Govern demana que consti en acta la manifestació següent:

“El Govern, Institució separada del Consell General, ha fet i ha actuat conforme a aquest principi i, en conseqüència, entén el Govern que ha actuat dintre les seves competències i naturalment dels resultats oportuns s'ha assabentat a qui corresponia, i aprofito

l'avinentesa per a dir que també el Govern ha contactat els Serveis de SS.EE. els Coprínceps i que ja ha plantejat i demanat al M.I. Sr. Síndic el comparèixer davant la Comissió Permanent.”

El M.I. Sr. Síndic General proposa llegir les cartes adreçades als Excms. Srs. Coprínceps en relació amb el tema constitucional, tal i com havia demanat el M.I. Sr. Roc Rossell a l'inici de la sessió, lectura que es fa tot seguit.

(... El text de les cartes figura en l'acta de la Continuació de la Sessió Tradicional de Sancogesma del dia 1 de juny de 1990 - Reunió del 13 de juliol de 1990, en la qual fou aprovat pel M.I. Consell General ...)

El M.I. Sr. Roc Rossell manifesta que es dóna per satisfet i que solament volia recordar en quins termes havien estat redactades. Dirigint-se al M.I. Sr. Cap de Govern diu que va quedar clar que la Constitució era un tema exclusiu del M.I. Consell General, en el qual el Govern pot intervenir dins de la majoria que li dóna suport, i afegeix que no serà pas ell qui digui quines gestions pot o no pot fer el M.I. Sr. Cap de Govern i que aquest ja en donarà compte a la Comissió Permanent.

El M.I. Sr. Cap de Govern respon que no coneix quina filosofia tenia el M.I. Sr. Roc Rossell quan estava al Govern, però creu que com a ciutadà andorrà pot fer les gestions que cregui necessàries prop de qui cregui oportú i el rebí. Diu també que si fent gestions com a Cap de Govern es planteja el tema de la Constitució en parlarà i, ben entès, n'informarà a la Cambra, però en cap moment es privarà de parlar-ne amb qui sigui.

El M.I. Sr. Roc Rossell considera que el M.I. Sr. Cap de Govern no l'ha entès, i que la seva intervenció no mereix aquesta resposta, ja que ell està d'acord en que com a andorrà i com a Cap de Govern pot fer les gestions que cregui necessàries.

El M.I. Sr. Cap de Govern diu que admet que no l'ha entès.

El M.I. Sr. Ramon Canut manifesta que cal felicitar-se d'haver rebut en un breu espai de temps les contestes dels Excms. Srs. Coprínceps, i que creu que ara no és el moment d'analitzar-les sinó que caldrà esperar el resultat de les gestions de la Comissió nomenada pel Consell General quan el porti a la Cambra, no entrant en la clàssica polèmica en la qual veu que s'està entrant i que creu que no és dia per a entrar-hi.

I no havent-hi més intervencions, el M.I. Sr. Síndic General aixeca la sessió, de la què se n'ha formalitzat la present acta als efectes pertinents. Són dos quarts de vuit del vespre.

P.O. del M.I. Consell General
El Secretari General

V. i P.
El Síndic General

Annex

Informe

que s'emet en relació al Recurs presentat pel M.I. Sr. Jordi Font Cabanes contra l'acord del M.I. Consell General del dia 6 de febrer de 1990.

1. Objecte del Recurs.

El M.I. Sr. Jordi Font Cabanes, formula el seu recurs contra l'acord del M.I. Consell General de 6 de febrer de 1990 perquè aquesta decisió ratifica el nomenament del M.I. Sr. Climent Palmitjavila Torres com a membre de la Comissió Permanent per la Parròquia de Canillo.

El M.I. Sr. Jordi Font Cabanes hi fa oposició per considerar que li corresponia a ell ésser membre de la Comissió Permanent, en representació de la Parròquia de Canillo en el seu caràcter de Conseller de més edat de la mateixa.

Al respecte, i abans d'entrar en el fons de la qüestió, es poden formular els següents antecedents:

1. El dia 6 de febrer de 1990, es va reunir el M.I. Consell General, en sessió extraordinària.
2. El segon punt de l'ordre del dia per a aquesta sessió era:

“2. Constitució de la Comissió Permanent i de les diferents Comissions legislatives del M.I. Consell General.”
3. Segons consta en l'acta de la dita sessió, el M.I. Sr. Climent Palmitjavila “donà lectura al llistat de la composició de les diferents Comissions”. En la Comissió Permanent i per la Parròquia de Canillo, figura el M.I. Sr. Climent Palmitjavila Torres.
- 4.- El M.I. Sr. Jordi Font Cabanes manifestà el seu desacord amb la composició de la Comissió Permanent, fent al respecte una constància en acta.
- 5.- Segons es deriva de l'acta, hi hagué un ampli debat i intercanvi de criteris al respecte del tema i davant de la manca d'una fórmula de consens, es va sotmetre a votació de l'Assemblea la pregunta següent:

“En defecte d'acord majoritari de la pròpia Parròquia, formarà part de la Comissió Permanent el Conseller que hagi obtingut més vots en els comicis electorals?”
- 6.- El resultat de la votació va ésser de 14 vots a favor de la pregunta, 11 vots negatius i 3 abstencions, de manera que la proposta fou aprovada per majoria i la Comissió Permanent va quedar composta en la forma que havia estat designada.

2. Alegacions del Recurs.

El M.I. Sr. Jordi Font Cabanes ha formulat recurs contra la decisió del M.I. Consell General del 6 de febrer de 1990, basant, essencialment, aquest en els extrems següents:

- No és certa l'argumentació d'ús i costum.

- D'ençà 1982, tots els Consellers Generals de Canillo que han presidit la sessió constitutiva del M.I. Consell General, han format part de la Comissió Permanent.
- El Conseller General de més edat de la Parròquia de Canillo presideix la sessió constitutiva del M.I. Consell General, pren de jurament al M.I. Sr. Síndic General i al M.I. Sr. Sub-Síndic General i comunica als Serveis dels Excms. Srs. Coprínceps el resultat de l'elecció de Sindicatura.
- En cas d'absència o impediment del Sub-Síndic, el Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo el substitueix (com el tradicionalment anomenat "tercer Síndic").
- L'acord recorregut conté una evident injustícia perquè és genèric i no específic.
- Els Consellers Generals d'Ordino i La Massana que formen part de la Comissió Permanent no foren els més votats.

3. Consideracions sobre les al·legacions del recurrent.

Davant de les al·legacions del recurs i per a desvirtuar-les, establint la fonamentació de l'acord adoptat pel M.I. Consell General, cal dir:

- L'acord ara recorregut no es fonamenta, en cap cas, en una possible consideració als usos i costums, com sembla voler-se indicar en l'escrit de recurs. En tot cas, i com es dirà seguidament, el que fa aquest acord és suplir una llacuna existent en la normativa vigent, per evitar que, en el futur, es puguin produir noves situacions com aquesta i per establir un mecanisme adequat en el cas de no existir acord majoritari entre els Consellers Generals d'una Parròquia per al nomenament d'un Conseller General en la Comissió Permanent.
- El fet que durant dues legislatures (1982-1985 i 1986-1989) hagi pogut coincidir que els Consellers de la Comissió Permanent de la Parròquia de Canillo hagin estat els mateixos en presidir la sessió constitutiva, no és un element suficient per a considerar que l'acord ara recorregut del M.I. Consell General no ha estat vàlidament adoptat. Els criteris per a la modificació d'una decisió parlamentària han d'ésser objectius i han d'estar degudament fonamentats. En el present cas, l'al·legació aportada no deixa d'ésser la constatació d'una determinada circumstància, sense elements bàsics suficients per a donar consistència al fet. Fins i tot, en el recurs no s'indica si en aquestes dues legislatures hi havia, per exemple, coincidència entre el Conseller General més votat i el Conseller General de més edat.
- El Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo és el qui presideix la sessió constitutiva del M.I. Consell General, presideix, com a mandatari del M.I. Consell General, la sessió de presa de jurament al M.I. Sr. Síndic General i al M.I. Sr. Sub-Síndic General i comunica als Serveis dels Excms. Srs. Coprínceps el resultat de l'elecció de Sindicatura, perquè fou la fórmula escollida per establir un criteri raonable de presidència, atès que, precisament per tractar-se de la sessió constitutiva, no hi han les Comissions compostes.
- Malgrat el que indica el Conseller General recurrent, el Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo no "pren de jurament" als Síndics, sinó que, d'acord amb el contingut del Reglament, i, per altra part, com és normal, els Síndics presten jurament "davant el Consell General" no "davant el Conseller de més edat de la Parròquia de

Canillo", el qual, en tot cas, presideix la sessió i, per tant, actua, únicament, com a mandatari del M.I. Consell General.

- El fet que el Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo substitueixi, en cas d'absència o impediment, al Sub-Síndic, no pot ésser una circumstància per la qual, expressament, aquest Conseller hagi d'ésser també de la Comissió Permanent.

- És convenient que l'acord sigui genèric; d'aquesta manera es supleix una llacuna del Reglament del Consell General, i, si mai es torna a repetir un cas com el present, ja se sap que, a manca d'acord majoritari entre els Consellers d'una Parròquia, serà membre de la Comissió Permanent el Conseller més votat, sense que es tingui d'anar a altres interpretacions o altres votacions o adopcions d'acord.

- Si en altres Parròquies els Consellers de la Comissió Permanent no són els més votats, és perquè hi ha hagut acord majoritari entre els propis Consellers d'aquestes Parròquies, el que reafirma el caràcter de subsidiarietat de l'acord ara recorregut.

4. Reglament del Consell General.

La normativa legal que pot aportar solucions a la discussió plantejada és el Reglament del Consell General del 24 de juliol de 1984. Els punts essencials d'aquest precepte a tenir en compte, són:

a) L'Article 7 determina que el Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo presidirà la sessió constitutiva del Consell General.

b) L'Article 8 estipula que les persones elegides per als càrrecs de Síndic General i de Sub-Síndic General prestaran jurament davant el Consell General, presidit pel Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo (apartat 1) i que el Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo comunicarà als Serveis dels Excms. Srs. Coprínceps el resultat de l'elecció de Sindicatura.

c) L'Article 34 estableix que les Comissions es componen de set membres, és a dir, un per Parròquia i que tots els Consellers Generals han d'ésser, com a mínim, membres d'una Comissió.

Aquestes són les normes derivades del Reglament del Consell General relatives al tema del Recurs, i, en aquest respecte, es poden formular les observacions següents:

- Hi ha clarament especificat, per un costat, l'aspecte de la presidència i altres activitats del Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo.

- Per altra part, s'indica que les Comissions són de set membres i els Consellers Generals han de formar part, com a mínim, d'una Comissió.

- És de notar, però, que el Reglament no formula cap precisió en relació a la manera o procediment de nomenament dels Consellers Generals en cada Comissió. Aquest extrem ratifica el sentit de llibertat de cada Parròquia per al nomenament dels Consellers en cada Comissió, segons el que ja s'ha indicat en l'apartat precedent.

No obstant, s'ha de comprovar, pel que fa referència al procediment de la nominació de les Comissions i el seu contingut, com la filosofia del mateix derivat d'aquesta norma és la de donar prioritat a la voluntat de cada Parròquia, de manera que els Consellers Generals poden decidir quin d'ells serà el que ocuparà la plaça de la Comissió Permanent sense cap

mena de requisit o condició i, per tant, cada Parròquia és lliure de decidir el Conseller General que millor li sembli per formar part de la Comissió Permanent, d'acord amb les condicions de cada Conseller o els criteris que pugui tenir cada Parròquia. Només és davant una manca d'acord, quan actuaria el mecanisme aprovat pel M.I. Consell General.

5. Consideracions de caràcter particular sobre la qüestió.

1. És evident que el Reglament del Consell General, doncs, presenta, si es vol, una llacuna, en el sentit de no preveure com es resoluria el cas en el què no hi hagués unanimitat o acord majoritari en el nomenament d'un Conseller General d'una Parròquia en una Comissió, tant la Permanent com en qualsevol altra, doncs el cas s'ha d'analitzar no únicament sota l'exclusivitat de la Comissió Permanent, sinó des d'una perspectiva global, atès que el conflicte es pot donar en qualsevol Comissió.

Aquesta llacuna s'ha resolt en el moment en què s'ha presentat una discussió al respecte, i s'ha fet de forma general perquè, d'aquesta manera, s'eviten repeticions en el futur sense individualitzar el cas particular de l'ara recurrent, perquè l'acord ha de tenir vigència futura.

2. El fet que el mateix Reglament estableixi la fórmula de presidència en la sessió constitutiva (que coincideix amb l'elecció de Sindicatura) i en la de la presa de jurament dels MM.II. Srs. Síndic i Sub-Síndic, o que determini que el Conseller de més edat de la Parròquia de Canillo substitueixi al Sub-Síndic, en cas d'absència o impediment d'aquest, no permet establir, com ho pretén fer el recurs, analogies o paral·lelismes amb altres situacions, com la de les composicions de les Comissions, perquè per aquells casos la llei va cercar i triar un element objectiu, sense connotacions d'altres ordres, mentre que la composició de les Comissions, a part d'aspectes de preferència personal, pot estar influenciada per resultats electorals, és a dir, per elements de caràcter polític.

Això vol dir que:

a) La presidència d'una sessió constitutiva i d'una sessió de prestació de jurament, està decidida per un element objectiu, sense cap altra implicació, i així, en la majoria dels països de tradició democràtica, s'acostuma a indicar que la sessió constitutiva d'una assemblea parlamentària està presidida per la persona de més edat i sol actuar de Secretari el parlamentari més jove. S'arbitra d'aquesta manera un factor neutre per a que hi hagi el lògic ordre i procediment en aquestes situacions constitutives.

b) En canvi, a partir que la composició de l'assemblea ha quedat determinada, i també en els règims parlamentaris democràtics, especialment els de l'àmbit europeu, intervenen decisivament els elements dels resultats polítics de les eleccions, de manera que les composicions dels òrgans rectors de les assemblees (presidències, secretaries, comissions, etc...) queden composades segons aquells resultats electorals.

c) Andorra, en el moment d'aplicar el nou sistema del procediment del Consell General a partir del Decret del 15 de gener de 1981, i, lògicament inspirada en aquests sistemes, també va adoptar aquesta dualitat d'acció, en el sentit de buscar un element eminentment objectiu —l'edat— enfront d'altres possibilitats per a situacions que han d'ésser clarament imparcials i equilibrades, com són la presidència en la sessió constitutiva, la presidència en la prestació de jurament de Sindicatura i la substitució del Sub-Síndic en cas d'impediment o absència.

d) Quan l'assemblea ha quedat constituïda, quan el procediment ja ha entrat en la via habitual, és quan apareix l'element polític de decisió i, com ja ha quedat reiteradament plasmat en el present informe, cada Parròquia pot decidir quin Conseller forma part d'una determinada Comissió i, després, cada Comissió escull el President i el Secretari, a excepció de la Permanent, en la qual la presidència l'ocupa directament Sindicatura.

e) D'aquestes consideracions es pot deduir, es pot concloure perfectament, que el procediment establert pel Reglament del Consell General és correcte i s'adapta a aquelles necessitats que s'han establert en les societats modernes.

3. Finalment, cal indicar que la font de l'ús i costum no pot entrar en el present cas i, si més no, aporta un aspecte decisiu a favor de l'acord adoptat pel Consell General. En efecte, en analitzar anteriors situacions, es veurà que, quan existia la figura del "Conseller Major" —ara abolida, almenys en el caràcter i funcions que existia en l'època anterior a la present i que pretén encara donar-li el recurs—, i fins l'any 1979 era el Conseller Major de Canillo qui designava directament els Consellers de cada Junta. Posteriorment, i per Reglament del 25 d'octubre de 1979, s'establí que cada Conseller suggeriria al Conseller Major de la seva respectiva Parròquia aquella Junta, Junes o Departament a les quals voldria ésser designat, i el Conseller Major de Canillo, posteriorment, nomenaria la composició de les Juntes elaborades d'acord amb els suggeriments dels demés Consellers Majors.

Qui era antigament Conseller Major?. El Conseller de més edat?. El Conseller més votat?. Aquestes preguntes tindran respostes de totes les maneres, segurament. El cert és, però, que la situació actual és distinta, no té res a veure amb aquella anterior; hi ha un Reglament, una nova modalitat de composició, d'actuació i, fins i tot, de criteris. Per tant, en aquest cas, resulta clar que el passat no pot aportar solucions, sinó que aquestes únicament poden venir de la concepció de l'assemblea a partir del Decret del 15 de gener de 1981 i del Reglament del Consell General del 24 de juliol de 1984.

6. Acord vàlidament adoptat.

L'acord recorregut ha estat vàlidament adoptat, havent-se utilitzat un dels sistemes procedimentals que estableix el mateix Reglament del Consell General, com és el de la votació.

És evident que, davant la manca de majoria, calia buscar la sortida adequada, però no únicament pel cas presentat en els moments actuals, sinó d'una manera global, per evitar que en el futur es torni a repetir un cas idèntic. Les opcions per resoldre i dirimir la situació, no són gaires, efectivament.

El M.I. Consell General, per un acord majoritari, es va inclinar pel fet que, en cas de manca d'acord majoritari, serà membre de la Comissió Permanent el Conseller més votat. Partint dels mateixos criteris que s'esmenten en el recurs, si es considera a la Comissió Permanent com una "comissió política", resulta clar que, si no hi ha acord entre els Consellers d'una Parròquia, el qui ha d'anar a aquesta Comissió és el Conseller més votat perquè representa un més ampli sector de la població que ha participat en l'elecció. El criteri de "més edat", com ja s'ha dit, és un element objectiu per a un moment determinat, no és, en cap cas, malgrat poder coincidir, un element representatiu.

Així doncs, l'acord del M.I. Consell General, ha estat vàlidament adoptat, pel que fa al procediment, i amb una motivació i uns continguts absolutament correctes.

A més a més, s'ha d'indicar que ningú millor que el mateix Consell General per a interpretar i aplicar el seu propi Reglament.

7. Conclusions.

Per tot el que queda exposat, s'han d'establir les conclusions següents:

1. L'acord del M.I. Consell General supleix una llacuna del Reglament de la mateixa Assemblea.
2. La fórmula de "més edat" és vàlida únicament amb caràcter objectiu per a la sessió constitutiva i la presa de jurament, i, d'aquesta manera, és estipulada pel propi Reglament.
3. A manca de determinació clara en el Reglament, és obvi que vol dir, com així s'ha fet, que cada Parròquia designa, per acord entre el seus Consellers els membres de les respectives Comissions i s'ha d'arbitrar una fórmula en cas de manca d'acord. Cada Parròquia és lliure de designar per a la Comissió Permanent i per a les altres, el Conseller que, per acord entre els altres, consideri pertinent, sense necessitat de manifestar o establir criteris. Únicament en cas de desacord és quan s'ha de determinar la fórmula que s'ha d'utilitzar i en aquest sentit el M.I. Consell General ha considerat oportuna la de la representativitat a través del Conseller més votat.
4. L'acord del M.I. Consell General no significa cap injustícia; senzillament, no s'anul·la cap prerrogativa de ningú ni s'elimina cap facultat; l'acord estableix les bases perquè, en cas de manca d'acord, quedi definida la fórmula de solució.
5. La decisió adoptada té un caràcter subsidiari i només és d'aplicació en el cas que no hi hagi acord entre els Consellers d'una Parròquia.

En conseqüència s'ha d'indicar que no hi han motius per a donar lloc al recurs presentat i, en canvi, està degudament fonamentada la ratificació i confirmació, en tots els seus extrems, de l'acord del M.I. Consell General del 6 de febrer de 1990.

És en aquest sentit que es demana a les MM.II. Delegacions Permanents que es confirmi la dita decisió.

En els presents termes queda redactat l'informe del M.I. Consell General sobre el Recurs presentat pel M.I. Sr. Jordi Font Cabanes contra l'acord del M.I. Consell General del dia 6 de febrer de 1990.

Casa de la Vall, 31 d'octubre de 1990.

P.O. del M.I. Consell General
El Síndic General